

Martti Vaahtoranta
Pyhän Marian postilla

Raumalaisia saarnoja

Pyhän Marian postilla

Martti Vaahtoranta

Pyhän Marian
postilla

Raumalaisia saarnoja

© 2020 Martti Vaahtoranta

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-2123-0

Lukijalle

Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Isän Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi!

Kädessäsi on saarnakirja. Löydät siitä Jumalan sanan selitystä lähes jokaiselle kirkkovuoden pyhälle ja joillekin kaksi.

Ne kaikki pohjautuvat seurakunnan yhteisessä jumalanpalveluksessa, useimmiten messussa, pidettyihin saarnoihin. Niistä suurimman osan olen saarnannut Rauman Pyhän Marian luterilaisen seurakunnan pastorina, ja muutaman niistä lähetystyöntekijänä tai lähetysteologina.

Uskon, että kaikessa puutteellisuudessaankin saarnani olivat Jumalan sanaa Hänen seurakunnalleen silloin, kun ne pidin. Uskon myös, etteivät ne ole muuttuneet pelkäksi ihmispuheeksi sen tähden, että olen muokannut ne kirjallisesti julkaistavaan muotoon.

Toisaalta jaan saarnoissani myös itse kokemaani. Sellaisina ne ovat heikon kristityn puhetta sydämeltä sydämelle.

Toivon kuitenkin, ettei ”astian maku” kokonaan peitä Kristuksen suloista tuoksua, jota tämän kirjan sydäimestäni tahtoisin levittävän, eikä vahva paikallisväri evankeliumin valoa, jota se on tarkoitettu levittämään.

Saarnojeni järjestys noudattaa kirkkovuotta. Niiden edellä ilmoitetaan Pyhän Raamatun kohta, johon kulloinenkin saarna pohjautuu.

Raamattusitaatit ovat normaalisti vuoden 1933/1938 suomalaisesta raamatunkäännöksestä.

Yhden saarnoista pidin ja julkaisen tässä omalla kotikielelläni. Sitä puhuu myös moni muu raumalaisessa seurakunnassani.

Saarnan syntyminen on minulle aina Jumalan suuri lahja ja ihme. Usein Hän kuitenkin käyttää lahjansa antamiseen muita kristittyjä.

Niinpä olen suuressa kiittolisuudenvelassa erityisesti Suomen evankelisluterilaisen lähetyshiippakunnan pappiskollegiolle ja sen saarnanvalmistus-tapaamisille internetin välityksellä sekä edesmenneelle professori Jukka Thurénille, jonka kommentaarit ovat olleet ahkerassa käytössäni. Saarnoissani on paljon muilta oppimaani. Siunatkoon se sinua, niin kuin se on minua siunannut!

Omistan tämän kirjan rakkaille omaisilleni ja erityisesti puolisololleni, lapsilleni ja lapsenlapsilleni. Toivon, että osaan tässä kirjallisesti sanoa jotakin, minkä suullinen välittäminen aviomiehenä, isänä ja isoisänä on minulle vaikeaa.

Uni Deo, Patri et Filio et Spiritui Sancto, sit laus et
gloria in aeternum.

Martti Vaahtoranta

Prologi¹

(Matt. 25: 31-46)

Istun vinttikamarini työpöydän ääressä. Katselen ulos.

Tänään ei ole niin pimeää kuin eilen. Maassa makaavat marraskuun sadepilvet ovat väistyneet vaalenevalta taivaalta. Paljaiden puiden välistä näkyy nouseva aurinko.

Kotilahti on aivan tyyni. Myrsky, joka muutama päivä sitten teki tuhojaan, on laantunut. Vedessä näkyy auringon kuvajainen, ei sellaisena kilona kuin suvella, vaan kultaisena siltana yli kylmän veden.

Niin kuin lähes joka viikko painin nytkin Jumalan minulle antaman tehtävän kanssa: minun tulee saarnata seurakunnalle Hänen nimessään parannusta ja syntien anteeksiantamusta. Haaste on joka viikko uusi. Joskus se on melkein ylivoimainen.

¹ Tämä saarna pohjautuu Raumalla Pyhän Marian luterilaisessa seurakunnassa Tuomiosunnuntaina 24.11.2013 pidettyyn saarnaan.

Nyt jättäisin mieluiten seuraavan pyhän väliin. Se on jälleen yhden kirkkovuoden viimeinen sunnuntai. Sellaisena se viittaa itsensä yli kaiken loppuun ja siihen, mitä sen jälkeen seuraa.

Se on niin pelottavaa, että tekisi mieli sulkea siltä silmät ja korvat.

Siihen en kuitenkaan pysty. En voi enkä saa tehdä niin. Totuus on kerrottava, tuntui miltä tuntui. Minun on saarnattava sanaa, niin kuin se on kirjoitettu. En saa lisätä siihen mitään enkä ottaa siitä mitään pois – en edes Tuomiosunnuntaina.

Katselen ikkunastani marraskuista auringonnousua. Tietokoneen tyhjä näyttö kertoo, että saarnaa ei synny. Sydäntä ahdistaa. Aika loppuu! Aika loppuu saarnalta, minulta ja maailmalta.

Tuomiopäivä tulee, vaikka saarna jäisi minulta kesken. Se tulee sittenkin, vaikka siitä ei *missään* koskaan puhuttaisi. Mutta minun *on* puhuttava.

Minun on saarnattava seurakunnalle ja itselleni Jumalan kohtikäyvää tuomion sanaa.

Mutta entä jos se tappaa jonkun? Niin ei saa käydä! Sen tähden vielä paljon enemmän kuin saarnata lakia minun pitää *lohduttaa* seurakuntaa. Minun pitää *auttaa* niitä, joita sana Viimeisestä tuomiosta satuttaa. Minun pitää armon evankeliumilla sitoa ne haavat, jotka Hänen lakinsa meihin viiltää.

Mutta kuka nyt auttaisi minua? Katselen kauhistuneena näkyä, joka avataan päivän evankeliumissa eteemme. Siellä minäkin seison. Seison Tuomarin edessä. Mutta kumpaan joukkoon kuulun – vuohiin vai lampaisiin?

Hädissäni tartun Raamattuun. Avaan Johanneksen evankeliumin 14. luvun ja luen siitä, niin kuin olen jo vuosikymmenien ajan lukenut rippiraamatustani:

”Älköön teidän sydämenne olko murheellinen. Uskokaa Jumalaan, ja uskokaa minuun.” Ja edelleen: ”Rauhan minä jätän teille: minun rauhani – sen minä annan teille. En minä anna teille, niinkuin maailma antaa. Älköön teidän sydämenne olko murheellinen älköönkä peljätkö.” (Joh. 14: 1, 27)

Kuulen Herran itsensä sanovan nämä sanat. Niin Hän on ne monta kertaa ennenkin sanonut minulle syvän ahdistukseni keskellä. Eikä Hän nytkään ole kaukana, ei nyt, kun minut on vallannut kauhu Tuomiosunnuntain sanat silmieni edessä ja mielessäni seurakunta, jota minun tulisi kaita kohti iankaikkista elämää Valtakuntaan, joka on ”maailman alusta” valmistettu Taivaallisen Isän ”siunatuille”.

Avaan tiedoston, johon olen kirjoittanut joitakin ajatuksia. Taustalla pyörivään musiikkikirjasto-ohjelmaan kirjoitan hakusanan *Aus tiefer Not* eli ”Sua syvyydestä avuksi”. Etsin vahvistusta ja tukea psalmista 130, johon *Martti Lutherin* virsi perustuu.

Tietokoneeni kaiuttimista alkavat kaikua psalmin alkusanat latinaksi laulettuina. Gregoriaaninen *De profundis* on johdanto virrelle, joka sitä seuraa. Ja yhtäkkiä itken huutaen ja huudan itkien. Niin syvältä virsi minua kouraisee. Niin syvältä se tuo minut hukuttavan veden syvyydestä takaisin pinnalle, Jumalan armon auringon valoon ja lämpöön.

Virren sanoissa huudetaan kauhujen keskeltä avuksi elämän Herraa. Sävelmä on kuitenkin toinen kuin se, joka on meille Suomessa tästä

virrestä tuttu. Tuttu se on silti, toinen niistä kahdesta melodioista, joilla minulle rakkaassa saksalaisessa luterilaisessa virsikirjassa jouluna veisataan Paul Gerhardtin kirjoittamaa virttä ”Nyt seimellesi seisahdan, oi Jeesus, autuuteni.”

Istun tietokoneeni äärellä ja itken. Samassa virressä yhdistyvät sanojen avunhuuto kuoleman ja kadotuksen keskeltä ja sävelmässä lohdutus, joka meillä on Kristuksessa. Virren melodia johdattaa meidät syvyydestä ja pimeydestä Jeesuksen seimen äärelle. Siinä me, kadotetut ja tuomitut syntiset, katselemme Häntä, joka meidän puolestamme jätti taivaan kunnian ja syntyi ihmiseksi, sovitti ristillä meidän syntimme ja Voittajana haudasta nousten ”kuoleamalla kuoleman voitti”.

Virressä, joka täyttää pienen vinttikamarimme, yhdistyvät toisiinsa yhtäältä Jumalan lahjomaton laki ja meidän suuri hätämme ja toisaalta Jumalan merkillinen vastaus huutoomme hädän keskeltä. Se on vastaus, jonka Hän itse antaa ihmiseksi tullessa Pojassaan, seimessä, ristin puulla ja ylösnousemuksen aamun valkeudessa.

Tallin hämärässä ja pääsiäisen valossa meidän kauhumme muuttuu luottavaksi uskoksi. Synnit on sovitettu, kuolema on voitettu.

Kiveksi jähmettynyt sydämemme sulaa kyyneliksi. Ei mitään hätää, lapseni. Sinäkin voit pelastua.

Aasin saarna aaseille²

1. adventtisunnuntai, 2. vsk

(Mark. 11: 1-10)

Risto

Legendan mukaan Risto oli reilusti kolmatta metriä pitkä mies eli vähän niin kuin Goljat, jonka Daavid surmasi. Erinäisten vaiheiden jälkeen Ristosta, pakanasta ja epäjumalien palvojasta, tuli Kristuksen palvelija.

Hän halusi olla sitä koko sydäimestään. Hänestä ei kuitenkaan ollut paastoamaan eikä elämään jatkuvassa rukouksessa, niin kuin häntä neuvottiin tekemään. Niinpä hänelle annettiin tehtäväksi auttaa matkustajia ylittämään vaarallinen joki kantamalla heitä sen yli.

Ja sitten kerran kävi näin: joen rannalle tuli muuan pieni poika. Hän pyysi Ristoa kantamaan itsensä toiselle rannalle.

”Helppo juttu”, tuumi Risto ja heivautti poikasen harteilleen. Aluksi pojan paino ei tuntunut missään. Mutta mitä kauemmas kohti kahluupaikan syvintä kohtaa mentiin, sitä raskaammalta poika alkoi tuntua. Vesi syveni,

2 Tämä saarna pohjautuu 1.12.2013 Raumalla Pyhän Marian luterilaisessa seurakunnassa pidettyyn saarnaan.

virta painoi, ja lopulta Riston oli pakko sanoa pojalle: ”Oletpa saattanut minut melkoiseen vaaraan! Tuntuu, kuin harteillani olisi sinun sijastasi koko maailma!”

Silloin Riston hartioilla istuva Poika vastasi: ”Ei mikään ihme, sillä kannat harteillasi Häntä, joka kantaa koko maailman syntien taakkaa.”

Kristus aasin selässä

Riston oikea nimi oli *Kristoforos*. Nimi tarkoittaa ”Kristuksen kantajaa”. Riston harteilla istui itse *Herra Jeesus*.

Legendan mukaan Ristosta tuli sitten lähetystyöntekijä ja lopulta marttyyri. Hän kantoi yhä edelleen Kristusta sinne, missä Häntä ei vielä tunnettu, ja hän teki sen henkensä kaupalla. Mutta varsinaisen taakan kantoi Jeesus-lapsi. Risto oli vain aasi, joka kuljetti Jeesusta selässään.

Suuret odotukset ja suuret pelot

Se olikin melkoinen näytelmä. Jeesus oli lähestymässä julkisen toiminta-aikansa suurta huipentumaa. Silti vain Hän tiesi, kuinka toisenlainen se olisi oleva, kuin kukaan muu osaisi odottaa.

Suuret odotukset kohottivat opetuslasten ja kansan mieltä. Oliko Messiaan aika alkamassa juuri nyt tässä heidän silmiensä alla? Oliko Jerusalemin vapauttaminen valloittajien ikeen alta koittanut?

Muistettiin Jeesuksen monia suuria tekoja. Puhuttiin siitä, kuinka Hän oli parantanut sairaita ja ruokkinut nälkäisiä. Maan hiljaiset toistivat mielessään Jeesuksen opetuksia. Hän ei ollut kaihtanut saarnata lakia niille, jotka pitivät maallista ja hengellistä valtaa käsissään ja sortivat köyhää kansaa.

Toiset taas pelkäsivät Jeesusta ja suorastaan vihasivat Häntä. Mitä voisi odottaa rabbilta, joka julkesi asettaa kyseenalaiseksi kunnon miesten uskon ja elämäntavallisuuden? Entä kuinka kauan roomalaiset katselisivat tätä kaikkea? Nyt olivat sekä kansan turvallisuus että isien usko uhattuina. Niin ajateltiin.

Moni mahtoi puristaa nyrkkiä viitattansa liepeen alla, kun Jeesus kulkueineen lähestyi pyhän kaupungin portteja. Päällimmäisenä oli silti kansan riemu. Se pukeutui pyhiinvaeltajien psalmin sanoiksi:

Tämä on se päivä, jonka Herra on tehnyt; riemuitkaamme ja iloitkaamme siitä. Oi Herra, auta, oi Herra, anna menestys! Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen; me siunaamme teitä Herran huoneesta. (Ps. 118:24-26)

Ilo ja tuska yhdessä huudossa

”Hoosianna – Herra auta!” Niin huudettiin yhtäikaa iloiten ja apua pyytäen. Kysyttiin, oliko nyt tullut aika, josta profeetta Sakarias oli ennustanut. Toisiko Jeesus mukanaan vapauden, hyvinvoinnin, rauhan ja ilon?

Iloitse suuresti, tytär Siion, riemuitse, tytär Jerusalemi, sillä sinun kuninkaasi tulee sinulle! Vanhurskas ja auttaja hän on, on nöyrä ja ratsastaa aasilla, aasintamman varsalla. Ja minä hävitän vaunut Efraimista ja hevoset Jerusalemistä. Sodan jousi hävitetään, ja hän julistaa rauhan kansoille. Ja hänen hallituksensa ulottuu merestä mereen, Eufrat-virrasta hamaan maan ääriin. (Sak. 9:9-10)

Toden totta: Sakariaan ennustus oli toteutumassa Jerusalemin asukkaiden ja Jeesuksen mukana kulkeneen väen silmien edessä. Se kuitenkin toteutui toisella tavalla, kuin he luulivat.

Myös Palmusunnuntaina kuulemme kertomuksen siitä, kuinka Jeesus

ratsastaa aasilla omaan kaupunkiinsa ja kuinka kansa ottaa Hänet riemuiten vastaan. Palmusunnuntaina aloitamme *Hiljaisen viikon*.

Muistamme, mihin se johtaa: Golgatalle. Sinne näyttää Herran vaellus päättyvän. Jeesuksen kanssa unelmansa hautaa myös se innostunut väkijoukko, joka nyt huutaa ”hoosiannaa” Hänelle. Moni on huutamassa ”ristiinnaulitse, ristiinnaulitse” Pilatuksen kysyessä, mitä vangitulle Jeesukselle olisi tehtävä.

Uusi kirkkovuosi ja uuden armon aika

Ensimmäisenä adventtisunnuntaina aloitamme uuden kirkkovuoden ja adventin ajan. Toisin kuin laskiaisesta alkava *suuri paasto*, tämä *pieni paasto* ei johda suoraan Ristin juurelle, vaan vie meidät ensin Beethemiin.

Toisaalta suurenkin paaston aika päättyy Golgatan tuolle puolen. Se päättyy iloon, jota ei myöskään kukaan osannut odottaa. Pitkäperjantai vaihtui pääsiäiseen. Rististä ja ylösnousemuksesta tuli Jumalan Pojan voitto synnistä ja kuolemasta juuri silloin, kun Hän vapaaehtoisesti suostui tapettavaksi meidän syntiemme tähden ja kun Hän sitten, kaiken suoritettuaan, nousi Voittajana haudasta.

Niin alkoi jotakin vielä paljon suurempaa kuin unelma Israelin valtion vapaudesta. Ristin ja ylösnousemuksen pääsiäisestä alkoi Jumalan armon aika. Vanhan liiton lupaukset täyttyivät, ja meillekin avautui kasteessa ovi Jumalan valtakuntaan. Siihen saamme kuulua uskossa jo nyt, ja kerran näkemisessä, niin, ettei enää koskaan tarvitse pelätä sen ovien sulkeutuvan edessämme, jos vain pysymme Jeesuksen uskossa elämämme loppuun asti.

Aasi

Palaamme kuitenkin vielä Jerusalemiin. Kävelemme kaupungista pari kilometriä Betanian suuntaan. Siellä kohtaamme kulkueen, joka on meille tuttu. Näemme

riemuitsevan kansan. Näemme palmunoksat, joita yhdessä vaatteiden kanssa levitetään matoksi tomuiselle tielle.

Näemme kuitenkin myös jotakin muuta. Näemme *aasin*. Näemme *aasin varsan*, jonka selässä Jeesus istuu matkalla kohti Jerusalemiä, Kuninkaan kaupunkia.

Se on se Risto, josta on paljon puhuttu ja kirjoitettu. On muistettu, kuinka uljas hevonen olisi paremmin sopinut Kuninkaalle kuin arkinen ja vaatimaton aasi. Toisaalta on huomautettu, että ennen hevosten aikaa aasi oli kuninkaallisten juhta. Se oli daavidilaisen kuninkaan ratsu!

Aasi siis yhtäältä sopi ratsuksi hiljaiselle ja nöyrälle Messiaalle, mutta viittaa toisaalta lupaukseen, joka oli annettu, ettei Jumalan valtikkaa otettaisi pois Juudan suvulta, kunnes Sankari tulisi. Ja nyt Hän tuli omaan kaupunkiinsa, kuninkaiden Jerusalemiin.

Itse aasista ei silti ole ehkä sittenkään puhuttu tarpeeksi. Tai paremminkin ei ole annettu sen puhua. Sillä vaikka se oli vain järjetön luontokappale, kuten on tapana sanoa, se silti saarnaa meille päivän evankeliumissa, vaikkei se avaakaan suutaan kuten Bileamin aasi, josta kerrotaan Mooseksen kirjoissa.

”Niin he menivät ja löysivät oven eteen ulos kujalle sidotun varsan ja päästivät sen.” *He päästivät sen*. Näin evankelista kertoo.

Nuori aasi pääsi irti kahleesta, jolla se oli sidottu isäntänsä portin pieleen. Sillä ei ollut vielä kukaan ratsastanut. Pian sen kuitenkin oli määrä aloittaa työnsä kulkupelinä ja kuormajuhtana. Se oli aasille määrätty osa.

Vapautettu aasi

En ole eläissäni tuntenut yhtään nelijalkaista aasia. Kaksijalkaisia aaseja tunnen ainakin yhden. Se katsoo minua aamuisin peilistä. Voi siis olla, että ymmärrän myös nelijalkaisesta aasista jotakin. Ehkä me kaikki ymmärrämme.

Niin - miltä mahtoi aasin varsasta tuntua, kun sitä ei pantukaan raskaaseen työhön, vaan kaulan ympäriltä irrotettiin köysi, janoaasi päästettiin irti? Mahtoivatko siinä takajalat osoittaa hetken kohti taivasta ja riemun kiljunta kajahtaa naapuritalon seinästä? Vanhat kahleet eivät enää sitoneet sitä! Sen kohtalo olisi toinen kuin tamman, jonka varsa se oli.

Sillä Jeesus oli käskenyt vapauttaa sen. Jeesus oli lähettänyt opetuslapsensa julistamaan vangituille vapautta. Jeesus oli lähettänyt irrottamaan ne kahleet, jotka sitoisivat synnin orjan kadotuksen vallan alle.

Aasille kävi jo nuorena niin kuin Risto-jättiläiselle pitkän etsinnän jälkeen. Risto ei ollut enää pakana. Hänen ei enää tarvinnut kulkea epäjumalien talutusnuorassa. Hänen ei ollut enää pakko totella syntiä. Ja kun hän silti vielä lankesi, kun hänen jalkansa lipesi liukkaalta kivetä keskellä joen syvintä kohtaa, Jeesus nosti hänet sieltä kuiville. Hän sai syntinsä anteeksi.

POST ILLA VERBA TEXTUS

"Pyhän Marian postilla" tarjoaa luettavaksi saarnoja eli jumalanpalveluksessa luetun Raamatun sanan selitystä. Se on kirjoihin vietyä Jumalan sanan julistusta ja samalla sydämen puhetta sydämelle.

Tässä kirjassa julkaistuista saarnoista useimmat on pidetty Suomen evangelisluterilaisen lähetyshiippakunnan Pyhän Marian luterilaisen seurakunnan jumalanpalveluksessa Raumalla. Yksi niistä on raumankielinen. Seurakunnan ja saarnamiehen kotiseutu näkyy saarnoissa muutenkin.

Saarnat on järjestetty kirkkovuoden mukaan. Jokaiselle pyhälle kirjassa ei ole saarnaa, joidenkin pyhien kohdalla niitä on kaksi. Saarnatekstien vuosikerta vaihtelee saarnoittain.

